

Mihai Tocilescu

Iuliana
Apănuș

Mihaela
Rotaru

• Părerea publicului

Studentii la teatru

Bucureștiul, cel mai mare centru universitar al țării, găzduiește 12 institute de învățământ superior, care cuprind peste 50 de facultăți și numeroase secții în care învață peste 44.000 de studenți. Elemente active ale societății noastre, studenții manifestă și un interes neobosit pentru teatru, atât prin participarea lor la spectacole cit și prin realizarea unor interesante reprezentații teatrale de amatori.

În acest număr, am oferit cititorilor studenți din diferite institute bucureștene prilejul de a-și exprima opiniile în legătură cu teatrul.

TUDOR IENULESCU,

Institutul de Arhitectură, anul al VI-lea

Merg la teatru, dar nu foarte des. Nu numai din lipsă de timp, dar pentru că găsesc greu niște răspunsuri la o problemă care mă interesează pe mine în mod deosebit.

Sînt dispus oricînd să renunț la alte interese de o seară și să mă duc la un spectacol. În acest spectacol aș dori însă să găsesc exprimate, cu sinceritate, idei ale timpului nostru, probleme în stare să capteze interesul real al tineretului. Deși paleta repertoriului actual al teatrului e foarte bogată, totuși sub aspectul unei problematice speci-

fice, a unor piese care sã dezbãtã cu autenticitã îndrãznealã și într-un limbaj modern, de pe pozițiile cele mai avansate ale contemporaneității, noile relații umane și sociale, atitudinile înaintate, angajarea tineretului nostru — repertoriul teatrelor mi se pare a fi sãrac. Am avut norocul sã cunosc mulți oameni de teatru. Am discutat cu ei despre artã, despre preferințele noastre, ale tineretului, în toate domeniile. La teatru mã duc sã vãd de obicei acele reprezentãții care sînt realizãri de echipã, în care joacã actorii care s-au alãturat nu din necesitãți administrative, ci pe baza unui crez artistic comun. Am vãzut la teatru „Lucia Sturdza Bulandra“ cîteva spectacole care mi s-au pãrut cã se apropie de acest ideal al meu de teatru.

La Teatrul de Comedie acum vreo patru sau cinci ani am vãzut realizãri asemãnãtoare. Producția artisticã a Teatrului Național mi se pare cã alterneazã încã spectacole de bunã calitate, în care se poate urmãri înalta tradiție, buna școalã a interpretãrii realiste românești de teatru, cu unele montãri mai vetuste.

Asemenea realizãri de echipã, de sincronizare, de comuniune de gînduri și de interpretare sînt caracteristice și unor teatre studențești din țãrile vecine. Regret cã noi nu avem încã un asemenea teatru, un teatru cu profil studențesc pentru tineret. Existã la ora actualã multe spectacole care creeazã impresia cã criteriul economic se bate cap în cap cu criteriul ideologic. S-ar cere ca presa sã intervinã mai activ și mai categoric în dezbaterea și combaterea acestui fenomen. Urmãrind presa de specialitate observ însã cã și aici uneori lucrurile se bat cap în cap: critica de teatru nu mi se pare a porni întotdeauna de la premise obiective; existã inadmisibile și surprinzãtoare contraziceri în domeniul criteriilor fundamentale, de orientare, și nu doar în acela al criteriilor subiective, de gust artistic.

MONICA BRÎȚCHI,

Institutul de Arhitecturã, anul al V-lea, responsabil cultural pe an

Facultatea noastrã are contracte cu Teatrul Național, cu Teatrul de Comedie, cu Teatrul Giulești. Sîntem o facultate numeroasã (vreo 1200 de studenți) din care vreo 200 de studenți numai în anul nostru. Numãrul de 25—30 de bilete, care revine anului nostru din cota Institutului, rãmîne de obicei un numãr constant. Atîția studenți merg cu regularitate la teatru: sînt de obicei aceiași. Cei care nu merg, nu merg niciodatã. Ce s-ar putea face sã sporeascã numãrul iubitorilor de teatru? S-ar putea face multe și din partea teatrului și din partea facultãții. Mai multe și mai tentante metode de popularizare, înțikiri cu creatorii, dezbateri pe toatã facultatea etc. Care acum nu se prea fac. Fenomenul teatral se comenteazã izolat, la o cafea, la bufet, la atelier, la cãmin, de acei puțini studenți de care v-am spus cã se duc în mod regulat.

În lumea studențeascã circulã zvonul cã noi, cei de la Arhitecturã, sîntem grozavi, mai pretențioși și mai exigenți decît alții. Cred cã e o prejudecatã, chiar dacã colegii mei lasã impresia cã sînt mai temeinic pregãtiți, cã au un gust artistic mai dezvoltat. Cel puțin în domeniul muzicii — un domeniu mai familiar în facultatea noastrã decît teatrul. Colegii mei sînt foarte amatori de concerte. Aici n-am probleme cu biletele. Nici la clasici nici la moderni. Programele Ateneului, destinate studenților sînt însã cam de mintualã și de aceea ne batem (fãrã sã și reușim însã) sã obținem bilete la marile concerte ale stagiunii muzicale. Cred cã și studenții au dreptul la cele mai bune programe și la audiții de anvergurã. Și aceasta dacã nu în condiții optime, nici în condiții de... cenușareasã.

În ceea ce privește teatrul, mai avizi de spectacole sînt studenții din anii mari, începînd de prin anul al III-lea. Preferințele se îndreaptã exclusiv spre piesele de actualitate. La cele istorice se duc foarte puțini. Cred cã aci subiectele sînd cunoscute, se duc sã vadã cum mai joacã unul sau altul din actorii preferați. Deci noile distribuții. Mã numãr printre cei ce preferã spectacolul cu piese contemporane. M-au interesat în ultima vreme și *Omul care...* și *Moartea unui artist* de Horia Lovinescu și *Prãvălia cu scarã* a lui Eugen Barbu și *Opinia publicã* a lui Baranga, și *Virginia Woolf* și *Adio Charlie*, și *Secunda 58* a lui Dorel Dorian. Ciulei m-a impresionat ca actor în *Play Strindberg* așa cum în *Prãvălia cu scarã* m-a impresionat Eugenia Popovici sau în *Virginia Woolf* Radu Beligan sau Toma Caragiu în *Ziariștii*. Cred cã noi avem actori foarte buni și reușita unei piese depinde foarte mult de interpretare. Nu mã duc la teatru, pur și simplu, pentru distracție. Ca sã mã distrez mã duc la baschet. Personal nu agreez comediile. Mai ales cele ușoare. A doua oarã nu m-aș mai duce, spre exemplu, sã vãd *Floare de cactus* sau *Adio Charlie*! De aceea nici nu pot, și e penibil cîteodatã, în calitatea mea de responsabil cultural, sã militez pentru vizionarea comediilor. De altfel, colegii mei au gusturi și atitudini foarte categorice, nu pot sã le impun și nici sã-i influențez. Nu vor bilete nici la comedia muzicalã, nici la circ. La „Tãnase“ n-am putut sã plasez decît douã bilete. A trebuit sã le restituim pe toate, în bloc. În schimb, ultimul spectacol pe care l-am vãzut, recitalul lui Tudor Gheorghe, m-a tulburat. Texte, acele 7 balade, profunde și triste, mi s-au pãrut pur și simplu cutremurãtoare.

*Tudor
Ienulescu*

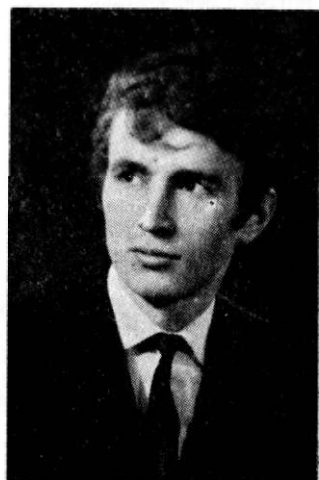

*În dreapta,
Mircea
Ghiță*

Alexandrina Pațe

Victor Oancea

MIHAELA ROTARU,

Universitatea București, Facultatea de chimie,
anul al II-lea

Părinții mei au avut grijă să-mi formeze gustul pentru teatru. De mic copil m-au dus la teatrul de păpuși și apoi la teatrul „mare” din orașul meu natal (Ploiești). Când am mai crescut mă luau cu ei și la spectacole în București. Mă duc la teatru pentru piesă și apoi pentru interpreți. Iubesc clasicii: și pe Shakespeare și pe Racine și pe Molière și pe Shaw și pe Caragiale și pe Delavrancea și pe Alecsandri etc. Dar piesa contemporană, problematica contemporană e susceptibilă de un farmec deosebit prin forța de șoc a noului. Și chiar dacă autorii noștri contemporani nu realizează întotdeauna acest șoc, noi îl așteptăm și ne grăbim să vedem toate piesele noi de pe afiș. Decepția pe care o avem când ne întâlnim cu drumuri bătute, cu șabloane, nu ne dezarmează. Sintem generația care trăim din plin prezentul și tot ce

e în legătură cu el ne interesează în mod deosebit. Păcat că avem atât de puține piese, așa putea spune chiar că nu cunosc nici una care să dezbătă în mod real, îndrăzneț și pasionat problemele specifice generației noastre. Desigur că piesele scrise de A. Baranga, Paul Everac, H. Lovinescu, Al. Mirodan, Teodor Mazilu, surprind fiecare în parte aspecte sau cite o problemă care ne interesează; dar eu mă refer la piese exclusiv cu tineri, despre tineri. Să nu-mi pomeniți de *Prestigioasa Loredana*. Criticile pe care le-am auzit la adresa ei în facultatea noastră nu m-au îndemnat să mă duc s-o văd.*)

*) *Opțiuni pentru teatrul românesc contemporan, pentru o problematică specifică de tineret, pentru o mai pasionată angajare a scriitorilor noștri de teatru în dezbaterile noilor relații sociale, de dragoste, de muncă ale tineretului, pentru piese românești-document au mărturisit, cu pasionată stăruință, și studentele Camelia Orlando, anul al III-lea, engleză, Alexandrina Pațe, anul al II-lea, slave.*

VICTOR OANCEA,

Universitatea București, Facultatea de fizico-chimice, anul al III-lea

Îmi cereți părerea despre teatrul în momentul cel mai potrivit. Tocmai ofeream colegilor mei bilete la *Transplantarea inimii necunoscute*, *Mincinosul*, *Iubire pentru iubire*, *Domnișoara de Belle Isle* și *Play Strindberg*. După cum vedeți, un repertoriu variat, dar exclusiv la teatrul „Bulandra”. Aceasta pentru că teatrul „Bulandra” a reușit să simplifice relațiile cu noi, studenții, să le transforme din birocratie în amicitie. La celelalte teatre, ne izbim de fel de fel de piedici organizatorice, de un sistem birocratic greoi, cu prea multe semnături. „Bulandra” a simplificat sistemul, ne oferă bilete bune cu prețuri acceptabile, pe baza unei simple chitanțe. De aceea e și căutat. Uneori, cum a fost la *Zia-ristii*, ne oferă chiar și câteva invitații. Inițiativa formidabilă. Fapt care la alte teatre ar părea utopie. Cînd interesul unui teatru se ridică peste rigurile contabilicești și caută metode adecvate pentru atragerea publicului, cîștigul aceluia teatru, cred eu, este imens. Se realizează și planul financiar, dar efectul e în conștiință. Nu se calcă nici o lege. Totul e să ai cu adevărat dragoste și înțelegere față de publicul pe care ți-l dorești, să faci totul pentru a-l atrage. Cred că în artă nu poți aplica rigid și absurd aceleași metode și calcule pe care le aplicăm noi în retortele noastre din laborator. Cît de dornici sînt studenții noștri de teatru ați văzut cu ochii dv. În 20 de minute, din 60 de bilete la *Transplantarea inimii* mi-au rămas trei, pe care în următoarele minute le va solicita, precis, cineva. Deși sîntem o facultate cu un număr mic de studenți, ceea ce ni se oferă (cam 100 de bilete pe săptămînă) nu satisface nici pe departe cerințele. Intenționăm să realizăm în viitorul apropiat, contracte cu Teatrul Mic, cu Teatrul de Comedie, cu Opereta, căci avem cereri cu duimul. Tare aș vrea să reușim ceea ce am reușit cu teatrul vecin, cu „Bulandra”. După ce vedem la „Bulandra” toate spectacolele stagiunii actuale, intenționăm să organizăm la facultate o dezbatere cu toți studenții. Împreună cu toată presa, vă invităm anticipat și pe dv.

MIHAI TOCILESCU,

Institutul de Medicină, anul al II-lea

Mă duc, în limitele timpului liber, la teatru. Stagiunea trecută am văzut cîteva reprezentații bune: la *Național Chirița*, *Fanny*; la „Bulandra”, *D-ale carnavalului*, *Play Strindberg*, *Transplantarea inimii necunoscute*, *Iubire pentru iubire*; la „Nottara”, *Și eu am*

fost în Arcadia, care mi-a plăcut foarte mult, și *Adio, Charlie!*; la Comedie, *Galy-Gay*, *Cher Antoine*, și altele, nu pot acum să vi le înșir chiar pe toate. Sînt printre fericii care au putut vedea *My Fair Lady* la Operetă, *Traviata* și *Lacul lebedelor* la Operă. Am fost un norocos. Colegii mei nu au reușit să obțină bilete. Să explic cum s-a întîmplat aceasta? Poate o fac alții.

BOGDAN VELCIU,

Institutul de Medicină, anul al II-lea

Eu în schimb, sînt din cei care au profitat puțin — foarte puțin — de bilete pentru teatru, obținute prin intermediul facultății. Am încercat să-mi fac rost de bilete pe cont personal, dar nu prea am reușit. De aceea am și văzut puține spectacole. Nu am beneficiat nici de acțiunile cu caracter teatral pe care am auzit că le organizează I.M.F.-ul nostru. De obicei, aceste acțiuni sînt cunoscute numai de cei ce au fericirea ca în anul lor să aibă un responsabil cultural mai activ. Cei-alții... Noi sîntem foarte răspîndiți și, în general, nu prea știm unii ce fac alții. Ar trebui să existe o colaborare între responsabili noștri culturali, o popularizare pe întreg institutul a spectacolelor și a acțiunilor care se organizează. Am auzit, de exemplu, că recent a fost la noi o întîlnire cu tînărul actor Ion Caramitru. N-am participat pentru că n-am știut, nimeni nu m-a anunțat. Și probabil că în situația mea au mai fost și alții. Sînt prea puține și prea sporadice aceste acțiuni menite să contribuie la stabilirea unor legături mai strînse între teatru și public.

ZEFIRA DUMITRIU,

Institutul de Medicină, anul al III-lea

Nu e, cred, nevoie de argumente și de amănunte pentru a susține că mediciiștii au o înclinație firească spre orice gen de artă, inclusiv spre teatru. Prin natura lor, studenții de la Medicină sînt sensibili și receptivi la tot ce e legat de om, la ceea ce el făurește. În stagiunea aceasta am împărțit colegilor bilete la aproape toate teatrele. Vreo 480 de bilete. E foarte puțin în raport cu cerințele și cu numărul mare de studenți. (Sînt vreo 6.000). Sînt foarte multe cereri la Operă și Operetă pe care aceste două instituții nu le satisfac niciodată. Mă refer la bilete cu reducere, așa cum, de exemplu, ne oferă Ate-neul la concertele pentru studenți sau unele teatre la spectacolele lor. Bilete de calitate și la prețuri acceptabile.

Steliana
Ciocan

Rodica Jireadă

Adrian Roman

Doru Ancuța

După cite am observat, preferințele mediciniștilor sînt exclusive. Toți preferă spectacolul modern. Ne-a plăcut în unanimitate și *Regele Lear* (la Național) și *Leonce și Lena* și *Ziariștii* (la „Bulandra”). Anul acesta comisia noastră culturală e mai activă decît în anii trecuți, organizează, la club, cu regularitate, o seamă de acțiuni. Aș dori să lansez prin dv. o invitație deschisă tuturor celor care vor să viziteze clubul nostru, al Mediciniștilor, unde echipa noastră de teatru și brigada de agitație reprezintă spectacole, unde în fiecare sîmbătă, duminică sau luni există cite o manifestare artistică. Să vină la noi, să discutăm despre teatru, tineri creatori, tineri cronicari, dar nu să vină pentru îndeplinirea unei curtoazii formale sau din obligație, ci prietenește, ca să aște ce gîndim noi despre teatru. Le garantăm o sală plină și surprize în ceea ce privește participarea studenților noștri la dezbateri. Puncte de vedere în replică nu vor lipsi... *)

*) O invitație similară a făcut-o, pentru clubul Institutului Agronomic, studentul Doru Ancuța.

RODICA JIREADĂ,

Universitatea București, Facultatea de filologie, Secția română, anul al III-lea

Urinez limba română. E firesc ca teatru să intre direct în preocupările mele, să reprezinte pentru mine un domeniu familiar. Dar nu numai datorită meseriei îndrăgesc teatrul. Înainte de a intra la facultate am jucat — amatoare — în echipa clubului sa-nitar, eram specializată în roluri de... secretară. Teatrul intră în rîndul pasiunilor mele intime. Incerc să păstrez cu el un contact pur, original, nu prin intermediul formulelor preconcepute. Există în facultate un cerc de critică teatrală. Nu îl frecventez. Incerc să mă mențin în sfera percepției fenomenului teatral pe calea afectivă, a emoției imediate, nepreconcepute. Scriu versuri, am publicat citeva poezii. Incerc și proză. Teatru, deocamdată, nu : e foarte greu. Totuși, după mine, teatrul este forma de artă ce corespunde cel mai bine și cel mai direct spiritualității actuale, pentru că realizează concret și în mod direct comunicarea. Iar teatrul modern îmi pare că se apropie din ce în ce mai mult

de limbaj poeziei. Deși gust și un spectacol de Alecsandri sau de Delavrancea, de Caragiale, teatrul lui Ionescu, Dürrenmatt, Peter Weiss, Mazilu, e mai apropiat de mine, mai conform cu structura mea, cu preferințele și gusturile mele. Desigur în sfera acestui teatru „modern” preferat intră și Ibsen și Shaw și Levinescu și Paul Everac. Citește însă mai mult teatru contemporan decât văd.

Am văzut puține spectacole cu piese românești actuale: *Opinia publică*, *Șeful sectorului suflute* (o alegorie puțin forțată, dar Radu Beligan, prin interpretarea sa plină de farmec și inteligență, a risipit această impresie, a înobilat textul, făcându-l convingător), *Moartea unui artist*, care mi s-a părut că îl reprezintă mai bine pe Horia Lovinescu decât *Citadela sfărâmată*. Mă duc la teatru și pentru actori. Sint câțiva actori tineri care îmi sugerează prin jocul lor discret și firesc, idealul meu de interpretare, aproape, de teatru modern, care reușesc să pătrundă în intimitatea unui text, s-o releve laconic și sugestiv, cu nuanțe fine, subtile.

Spectacolele care m-au emoționat cel mai mult în ultimul timp au fost: *Prețul* de Arthur Miller (la Teatrul Mic), *Regele Lear* (la Național) și *Play Strindberg*.

MIHAELA DIMITRIU,

Universitatea București, Facultatea de filologie, Secția franceză, anul al V-lea

Spectacolele trupelor străine care vin la noi prin A.R.I.A. nu ajung niciodată în masa studenților. Sala Palatului e tabu pentru noi.

CLARA VEGH,

Universitatea București, Facultatea de limbi germanice, Secția germană, anul al V-lea

Merg la teatru câteodată de trei ori pe săptămână, alteleori o dată la șase săptămâni. Mă interesează să merg la teatru, în primul rând, ca să-mi completez cunoștințele de specialitate. Teatrul nu mai e azi o relaxare, ca pe vremuri, când te duceai să-ți afișezi o rochie sau să privești beau-monde-ul. Teatrul a devenit azi o preocupare serioasă, o cale de informare și de învățătură. Citește textele de teatru în original, în limba engleză sau în germană, și pe urmă mă duc să văd cum sună traducerea respectivă pe scenă, cum s-a transformat scenic unul sau altul din textele studiate. Cu serioase lacune (nici un Schiller, nici un Goethe, măcar prima parte din *Faust* să fi apărut pe undeva, puțin Shakespeare — *Lear*, *Măsură pentru măsură*, *Zadarnicele chinuri* —) repertoriul trupelor ar trebui să cuprindă în permanență operele reprezentative ale marilor clasici. Clasici totuși se mai găsesc pe ici pe colo. În

schimb dramaturgia modernă străină e și mai slab reprezentată și nu totdeauna prin ceea ce are ea mai... valoros. Dramaturgia modernă engleză a rămas, de exemplu, la furiș, iar dintre aceștia, numai la Osborne. Literatura actuală americană e reprezentată, tardiv, cu *Virginia Woolf*. Tot ce am găsit mai interesant în ultimii ani a fost un Miller, și un Pinter la Teatrul Mic, un Beckett de Anouilh la Național și, mai recent, un Dürrenmatt *Play Strindberg* la „Bulandra”, Hoffmanstahl la I.A.T.C. (*Jedermann*) dar reprezentat într-un anonim total. Făcut de tineri, acest spectacol, s-ar fi convenit să circule prin facultăți sau, în orice caz, putea printr-o popularizare mai evidentă să fie văzut de mai mulți studenți ai cursurilor de limbi străine. Ar fi de dorit să existe o legătură mai strinsă, între noi și studenții de la Cassandra. Și nu există. Tot ce e mai interesant pentru noi aflăm întâmplător.

În facultate, la noi nu există o preocupare efectivă pentru educarea culturii teatrale. Ar trebui să existe o coordonare între teatre și facultăți. Cinci studenți de la germană ne-am ales ca subiect de examen concepția noastră despre Büchner, cum îl vedem noi azi, în lumina contemporaneității, pe acest autor. Ce interesant ar fi fost dacă cineva ar fi avut inițiativa să organizeze o întâlnire cu Ciulei, să fi analizat și dezbătut împreună cu el concepția sa și a noastră aproape de Büchner. Asemenea întâlniri s-ar putea lărgi și în legătură cu alți autori de limbi diferite — clasici sau contemporani.*)

GABRIEL DRĂGUȚ,

Institutul de Arhitectură, anul al III-lea

Cele mai reușite spectacole ale stagiunii trecute și cele mai frecventate de noi au fost *Nocturnele* de la Tândărică, genul preferat de teatru al studenților noștri. Evoluția lui Virgil Ogășanu și a lui Gh. Căciuleanu în aceste recitaluri a fost urmărită cu răsuflarea tăiată de emoție. Ar fi de dorit ca acest gen de spectacole moderne și nobile să aibă continuitate, să facă prozești și la alte teatre. După ce am văzut aceste spectacole l-am invitat pe Virgil Ogășanu la clubul nostru, unde ne-a prezentat programul aproape în întregime. A fost o seară memorabilă.

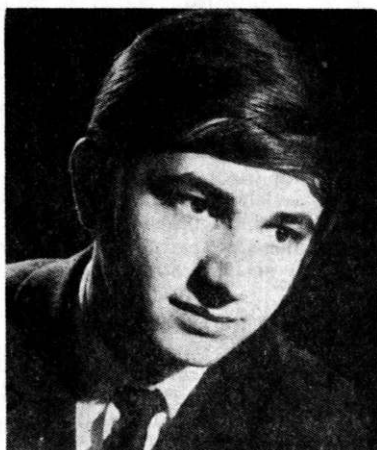
* Puncte de vedere asemănătoare legate de necesitatea introducerii în repertoriul trupelor a mai multor piese reprezentative de autori străini, clasici și moderni, de organizarea mai multor dezbateri creatoare pe marginea acestor spectacole, au fost susținute și de studentele Mihaela Dimitriu, anul al V-lea, Franceză, Maria Sfetea, anul al II-lea, Engleză, Munteanu Voica, anul al V-lea, Slave.

Stînga : Doru
Avram și
Ileana Dinu.

Mijloc : Zefira
Dimitriu.

Dreapta : Petre
Popa și Mircea
Magda.

DORU AVRAM,

Institutul Agronomic, anul al III-lea

Am văzut *Ziaristii*, spectacol urmat de discuții. A fost impresionant să vezi o sală plină numai de studenți. De la noi au fost vreo 30. Teatrul „Bulandra” și Centrul universitar ne-au oferit prilejul de a cunoaște un spectacol și „pe dinăuntru”. Liviu Ciulei a promis că o să ne invite de acum încolo la fiecare montare, și chiar la unele repetiții. Ar fi o inițiativă care merită toate mulțumi- rile noastre. Studenții de la Agronomie sînt foarte receptivi la fenomenul artistic, dornici de spectacole din orice domeniu, inclusiv din teatru. Se distribuie pe săptămînă cam 500 de bilete dar, să știți, cifra aceasta e de- parte de a satisface toate cererile. Solicită- rile sînt foarte mari și nu reușim să le facem față. Am cerut teatrelor să ne cedeze o sală întreagă sau măcar jumătăți de sală, dar cererea a rămas deocamdată fără răspuns. Piesa *Ziaristii* am văzut-o de trei ori. O dată cu Radu Beligan, o dată la televizor și cu Marin Moraru, acum cu Virgil Ogășanu. Am văzut, așadar, trei Cercezi, trei interpreți deosebiți. Dacă stau să mă gîndesc bine, în

spectacolul Naționalului mi-a plăcut doar Radu Beligan. Ca ansamblu actoricesc mi se pare mai reușit acest ultim spectacol, deși Cercez, interpretat de Virgil Ogășanu, nu mi se pare împlinit. Ceilalți actori însă. Toma Caragiu, V. Rebergiuc, E. Schăffer, Gh. Oan- cea sînt excelenți.

Acum două săptămîni am văzut *Camera de alături* la Teatrul Național. M-a interesat foarte mult. Mi-a plăcut interpretarea actori- lor : Ion Marinescu, Valeria Seciu, Ion Lu- cian, Valeria Gagealov etc. Mi-a plăcut și *Primarul lunii*, la Teatrul Mic. Mă interesează piesele de actualitate, care dezbat problemele zilelor noastre, care iau atitudine și combat mentalitățile retrograde. Am văzut foarte mul- te spectacole puse în scenă de regizorii noș- tri reputați, începînd de la „clasicii” Sică Alexandrescu, Moni Ghelețer, Al. Fintî, con- tinuînd cu generația de mijloc : Liviu Ciulei. Horea Popescu, Radu Penciulescu, Sorana Co- roamă pînă la Valeriu Moiescu, Dinu Cer- nescu și alții. Îi cunosc și îi urmăresc și pe regizorii televiziunii : Sergiu Ionescu, Petre Sava Băleanu, D. Cihodaru.

Îmi plac și drama și comedia și opereta și teatrul clasic și cel modern și cel polițist și

cel psihologic etc. Tot timpul liber îl dedic vizionării spectacolelor. Am văzut *Cele două orfeline*, abia aștept să văd și realizarea lui Al. Bocăneț, *Bună seara, domnule Wilde!* La „Tănase” am văzut *Bimbirică* și mi s-a părut foarte slab, iar în reprezentația *La grădina Cărbuș*, tot ce era bun, erau cupletele lui... Tănase. Teatrul „Tănase” are interpreți excelenți ca Puiu Călinescu, Horia Șerbănescu, Nicu Constantin și alții, care nu sînt însă folosiți cum trebuie, n-au partituri de umor și satiră pe măsura lor.

DORU ANCUȚA,

Institutul Agronomic, anul al IV-lea

Împărtășesc întrutotul părerea colegului meu de facultate Doru Avram. Aș vrea însă să insist și eu asupra nemaipomenitei impresii pe care mi-a lăsat-o seara, mai bine zis, noaptea, în care am discutat la „Bulandra” Ziariștii. Aș dori, neapărat, așa cum mi s-a promis, să putem avea posibilitatea să urmărim, în grup, repetițiile la *Revizorul* și la *Vicarul*. Ar fi un câștig și pentru studenți și pentru teatru.

Mie îmi plac foarte mult Opera și Opereta, comedia în general. La Operă și Operetă sînt însă foarte puține premiere, cum puține sînt de altfel, și nu-mi explic de ce, și la Teatrul de Comedie. Am așteptat cam mult pînă să vină în sfîrșit o premieră... general interesantă: *Interesul general*. Am văzut mai toate spectacolele reprezentative ale Operei, dar cu foarte mare greutate și nu cu bilete de student. Marea durere e că noi studenții nu reușim să-i vedem pe soliștii noștri mari, pe vedetele operei, care duc gloria țării noastre peste hotare. La un spectacol în care evoluează — rar, ce-i drept — Ludovic Spiess sau Elena Cernei, N. Herlea, Ion Buzea noi, studenții, nu avem bilete. Propun organizarea unor spectacole cedate studenților, cu soliști de primă mînă. Ar trebui ca Centrul universitar să intervină în rezolvarea acestei doleanțe care, cred eu, e generală. Pentru școli există concerte de inițiere; pentru institutele de învățămînt superior, nu. Ne-am duce și noi cu bilete reduse să ne „inițiem”. Muzica noastră simfonică e foarte puțin cunoscută. Radioul face cîte ceva în acest sens, dar o face în limitele lui specifice.

IONEL MANOLACHE,

Institutul Agronomic, anul al III-lea

Sînt difuzor de bilete pe institut. Noi avem peste 3500 de studenți. Față de numărul mare al cererilor, biletele pe care le obținem de la teatre sînt cu totul insuficiente. În general teatrele aplică cu noi sistemul de pe vremuri al cooperativelor agricole de consum: „dacă nu cumperi și biscuiți, nu-ți

vindem gașoși”. Săptămîna trecută am difuzat vreo mie de bilete, dar numai 10 (zece) au fost cu preț redus, la spectacolele de teatru, și vreo 60 la Operetă. Teatrele spun că trebuie să-și realizeze planul și nu pot să ne dea mai multe bilete cu reducere. Am renunțat atunci la... „favoruri” și am cerut să ni se dea bilete de orice fel. La *Interesul general* am cerut de exemplu 100, ni s-au dat 16, la *Gaițele* nici unul, la *Adio, Charlie!* am cerut 125 și nu mi s-a dat nici unul. Teatrele îmi cer să cumpăr bilete la spectacole de mult văzute. Or studenții nu vor să meargă de 2—3 ori la același spectacol. Ei vor, pe bună dreptate, să vadă mai ales ceea ce e nou pe afișul stagiunii. Dar, fie și spectacole mai vechi. La *Galy Gay* mi s-ar fi smuls, pur și simplu, biletele, dacă aș fi reușit să capăt vreunul. De asemenea la *My Fair Lady*, unde mi s-a spus că voi obține numai dacă iau și la *Se mărîtă fetele*. Dar pe acesta din urmă studenții noștri l-au văzut. Am cerut să ni se cedeze jumătate de sală la *My Fair Lady*. Am fost refuzați. Ar fi foarte interesant dacă s-ar putea organiza o întîlnire cu difuzorii biletelor din teatre, cu conducările organizatorice ale acestora și cu responsabili culturali ai facultăților din București. Teatrele ar avea multe de auzit cu acest prilej.

ADRIAN ROMAN,

Institutul Politehnic, Facultatea de energetică, secția „Electro”, anul al III-lea

Sînt un pasionat al teatrului. În „bătălia” pentru *Regele Lear* am fost alături de Penciucescu, pentru că spectacolul lui exprima tîneretea, inclusiv *maturitatea tîneretii*. Sînt însă de luat în seamă și cîteva dintre considerațiile lui Paul Everac, referitoare la acest spectacol. Paradoxal, tocmai aceste considerații m-au îndemnat să încerc să-l cunosc mai îndeaproape pe Paul Everac și astfel am ajuns să particip la cina de dramaturgie condus de el, unde am întîlnit o atmosferă foarte elevată și unde am și luat cuvîntul cîndva. Eu cred că mensul istoriei e favorabil teatrului, dramaturgiei. Timpul ne obligă să ne comprimăm preocupările. Dacă citesc un roman în două volume, la al doilea volum aproape că am senzația că-l recitesc. Tînd către eseu, poezie, dramaturgie, pentru că e specific acestora să condenseze idei. Dintre dramaturgii noștri îmi place D. R. Popescu, apoi Paul Everac. Mă întreb cînd se vor ocupa și de relația inginer-tehnician-muncitor, relație foarte importantă și specifică a lumii noastre moderne. Nu mi-ar place însă să fie tratată această relație în registrul comic. Nu desconsider comedia, îmi place și mie să rîd cu poftă, dar unele subiecte cred că nu se pretează risului. Risul, de obicei, e provocat de o situație ridicolă, neagă ceva

Argentina
Dragu

Manolache Ionel

Bogdan Velciu

Oana
Florica
Șerban

nefiresc. Or, prea mulți neagă în lumea asta, ca să te mulțumești numai eu atît. E, parcă, mai simplu să satirizezi. E mai greu să edifice... O piesă ca *Ștafeta nevăzută*, cred că se apropie cel mai mult de timbrul dezbaterei pe care o aștept eu din partea dramaturgiei.

MIRCEA MAGDA,

Academia de Studii Economice. Facultatea de cibernetică, Secția „Informatică”, anul al IV-lea

Cred că teatrul, dramaturgia noastră contemporană în primul rînd, ar trebui să învețe cite ceva de la Informatică. Teatrul este și el un sistem informatic, care „ia” o idee din realitate, o prelucrează cu ajutorul unor mijloace și metode proprii, apoi o transmite celor interesați. Deosebirea e că sistemul informatic lucrează cu informații, iar teatrul cu idei.

Mi se pare, însă, insuficientă cantitatea de „informații” pe care o oferă teatrele bucu-

reștene. Sînt cîteva perioade ale istoriei teatrului pe care publicul le știe din auzite. Și cîteva mari dramaturgi. Nu se joacă Molière, Racine, Schiller, Tolstoi, Cehov. Abia acum a „apărut” un antic... Dar nici dramaturgii foarte tineri nu sînt jucați. Noi nu sîntem blazați, tinerii, studenții mai ales, sîntem foarte receptivi la ceea ce e nou. Nu trebuie, deci, să fim „șocați”, pentru a reacționa, pentru a recepționa mesajul teatral. Apoi dramaturgii trebuie să nu uite că sîntem „mai deștepți”, nu ne mai mulțumim cu scheme. Cred că ar trebui să se înființeze chiar un teatru studentesc, ale cărui evoluții și experiențe să fie discutate cu seriozitate. Peste tot, teatrul studentesc este un catalizator al mișcării teatrale. E absolut necesar să ne gîndim și noi la așa ceva

PETRE POPA,

Institutul Politehnic, Facultatea de energetică, secția de „Centrale nucleare electrice”, anul al V-lea

Evit spectacolele proaste, citind cronici. Chiar mă pot lăuda că nu am întîlnit,

marea majoritate a acestor spectacole, decît în... lecturi. Opiniile diferite asupra unui spectacol mă incită să verific eu însumi, „la fața locului”, care este realitatea faptului artistic. Așa s-a întîmplat în cazul, devenit clasic în calitate de „caz”, al *Regelui Lear*. Dintre cronicarii dramaticei, îi prefer pe cei mai „duri”, mai arțăgoși. Altminteri, de obicei, frecventez mai cu seamă spectacolele care au fost verificate de prezența numeroasă a spectatorilor...

Am emoție la piesele contemporane ale căror personaje sînt de vîrsta mea. Acești *ingeri triști* și *Moartea ultimului golan*, deși diferite ca factură și greutate, sînt totuși Piese de Teatru. În schimb, am fost înșelat de titlul comercial al piesei *Tango la Nisa*, jucată pe aceeași scenă unde văzusem mai înainte *Ingerii*... Cred că problemele noastre sînt foarte grele și foarte dure, foarte teatrale, foarte omenești, nu trebuie să fie schematizate pentru a fi „vîndute” gata digerate. Vă dați seama cîte probleme avem de rezolvat? De viață — pentru că nu avem o viață ușoară; sociale — pentru că trebuie să ne integrăm într-o societate exigentă —; culturale — pentru că avem mari lacune... Și chiar probleme „universale”, aș zice, stimulate de un minunat spectacol de teatru, cum a fost *Cazul Oppenheimer*. Caracterul militant al politicii de pace a țării noastre cred că ar trebui să ia cumva și forma unei expresii teatrale.

OANA FLORICA ȘERBAN,

Institutul Politehnic, Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini, Secția „Mașini unelte”, anul al II-lea

Îmi pare rău că lipsesc de pe afișul bucu-reștean piesele sentimentale. Unii combat sentimentalismul, îl consideră desuet, depășit. La modă e „duritatea”. Dar succesul filmului *Love Story* cred că trebuie să dea de gîndit și teatrelor. Mie, acest film nu mi s-a părut mai cutremurător decît *Suflete tari*, decît *Jocul de-a vacanța*, al căror „sentimentalism” e de extracție superioară...

Pe de altă parte, cred că teatrele ne-ar putea cîștiga mai ușor de partea lor montînd așa-numitele „jurnale teatrale”, cum am văzut, cînd eram în liceu, la Teatrul de Comedie, și cum cred că este — în parte — spectacolul Teatrului Mic cu *Primarul lunii*...

ILEANA DINU,

Institutul Pedagogic, Facultatea de limbi germanice, Secția engleză, anul al II-lea

Sînt ades în contradicție cu colegii mei pentru că agreez ceea ce este mai cuprins de

teatralitate în spectacole. Desigur, excesi înîm creează nemulțumiri, dar am o satisfacție mai mare atunci cînd anumite efecte teatrale sînt subliniate. „Demitizarea” e, într-un fel, anti-teatru, cred eu, pentru că personajul teatral e „urcat” de scenă. Formația mea ca spectatoare de teatru a început la „Tăndărică”, a continuat la Teatrul „Creangă” și, concomitent, la celelalte teatre. Din păcate, chiar și această formație e destul de... neformată, pentru că eu n-am văzut foarte multe din marile spectacole ale repertoriului național și universal. Cred că Teatrul Național trebuie să aibă în repertoriul său vreo zece, douăzeci de spectacole ale unor mari dramaturgi, spectacole etalon. Marii actori nu ne lipsesc, în schimb ne lipsesc, de pildă, spectacole cu piesele lui Schiller... lui Hugo. Aș dori să văd *Fedra* lui Racine, *Nora*, *Domnișoara Nastasia*. Îi mulțumesc Leopoldinei Bălănuță, mi-am plăcut în *Antigona* și ea și Ionescu-Gion. Cel mai mult, însă, mi-a plăcut modul în care regizorul a interpretat textul. Pentru că în cazul altor autori clasici, de pildă în spectacolele cu piesele lui Shakespeare, între un text de Shakespeare și un regizor contemporan oriînt de inventiv, mi se pare mai de autoritate textul.

Apropo de *Antigona*. La vremea ei, era o piesă de actualitate. Mi se pare că în dramaturgia noastră contemporană, rolul complex pe care-l are femeia este ades eclipsat de o seamă de personaje feminine care exprimă numai parțial trăsături „specifice”. Ana Aslan, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, altele actrițe și doctorețe și profesoare, dintre personalitățile românești contemporane, dar și altele mame, femei simple, care-și îngrijesc copiii, cred că merită să fie reprezentate adecvat și pe scenă.

MIRCEA GHIȚĂ,

Academia de Studii Economice, Facultatea de contabilitate, anul al III-lea

Ca să zic așa, merg la teatru foarte des. Și mă preocupă chiar să meargă și colegii mei. Fac atmosferă. Pe săptămîină, din facultatea noastră merg la teatru, cu bilete luate prin Asociație, 30—40 de studenți. Nu merg numai cei nedeprinși, cei care, ca să zic așa, nu sînt convinși că teatrul îi îmbogățește și le lărgeste orizontul cultural, poate mai mult decît alte arte. Adevărul e, ca să zic așa, că au și de unde alege, și aleg ce le e mai comod, nu ceea ce e mai bun. Mulți, care n-au avut cum gusta „atmosfera de teatru”, n-au prea mari șanse să aibă unde s-o cunoască. Spectacolele foarte bune de teatru sînt greu accesibile din cauza cererii mari de bilete. Actorii nu participă intens la propaganda pentru teatru, rareori ajungem să le vedem fața mai din apropiere. Apoi pregătirea unui spectacol e ținută într-un fel

de anonim. Afli doar că are loc o premieră, și cine joacă. Ziarul „Sportul” te agită în vederea unui meci de fotbal cu trei-patru săptămîni înaintea, știi pînă și ce culoare au șireturile ghetelor ce le vor purta fotbalistii. Poate că vor apare mai des reportaje despre pregătirea spectacolelor, pentru că cronicile, ca să zic așa, mersi, nu fac decît să încoreneze un fapt consumat...

IULIANA APIȚANU,

Institutul Politehnic, Facultatea de energetică, Secția „Electro”, anul I

Îmi e vital necesar să văd măcar un spectacol teatral la două săptămîni. Dar mi-e greu. Nu numai că n-am timp, că orarul e încărcat și am cursuri pînă seara, dar locuiesc și la cămin, și trebuie să respect și normele legate de aceasta. După ora 23,30 nu pot întîrzia decît anunțînd în prealabil conducerea căminului și justificînd cu bilete de spectacol. Este în aparență un lucru simplu și neimportant, dar e încă un atu al inerției de care dau eu dovadă uneori.

Mărti seara, cînd e programul de teatru la televiziune, colegele mele preferă să... învețe și televizorul — de altfel cu un ecran foarte mic — e într-o sală de studiu. Teatru radio-fonic ascult la cască, la tranzistorul meu, pentru că la difuzoarele din camere nu ni se transmit emisiunile de teatru, iar colegele mele nu ascultă decît muzică ușoară.

Visul meu era să fiu actriță. După patru ani de la absolvirea liceului, timp în care am lucrat în producție, la noi, la Buzău, n-am păstrat din acest vis decît melancolia despărțirii. Pe scenă urc acum, dar ca amatoare.

STELIANA CIOCAN,

Academia de Studii Economice, Facultatea de comerț, Secția de „Merceologie industrială”, anul al III-lea

Mi-am format gustul pentru teatru urmărind spectacolele trupei din Brăila, orașul meu natal. Și acum, cînd îi aplaud pe Radu Beligan, pe Marcela Rău, pe Carmen Stănescu, le sînt recunoscătoare „profesorilor” mei de teatru, actori ai teatrului „Maria

Filotti”. Faptul că în orașul meu există o trupă de teatru a contat foarte mult, și așa se explică faptul că eu merg la teatru *pentru actori*. Mi se pare viața lor foarte interesantă și foarte dificilă, cu atît mai dificilă cu cît fiecare rol își lasă pecetea asupra omului, și nu poți lăsa la vestiar trăirile, așa cum poți lăsa galoșii... De aceea sînt nesatisfăcută de modul în care sînt popularizați actorii. Dacă stai bine și te întrebi, vezi că — de fapt — nu știi mai nimic despre ei, nici chiar despre cei care sînt aparent mai în vîzul ziaristilor. E bine să-i cunoaștem mai amănunțit, deoarece mulți dintre ei — vor, nu vor — ne-au devenit modele de comportament, ne sugerează atitudini, „poze”.

ARGENTINA DRAGU,

Academia de Studii Economice, Facultatea de comerț, Secția de „Merceologie alimentară”, anul al III-lea

În legătură cu teatrul, sînt preocupată de două chestiuni. Prima: desfășurarea turneeelor teatrale. A doua: dramaturgia despre studenți și absolvenți.

În ceea ce privește prima problemă: sînt din Măcin, oraș în plină înflorire urbană și socială și culturală. Devine un mic centru industrial. În schimb, se află la periferia interesului celor ce organizează turnee teatrale. Nu ne vizitează decît trupe improvizate, care prezintă „numere” muzicale și monoloage comice, rostite de „solisti ai radioteleviziunii române”. Colegele mele din alte mici orașe din provincie îmi confirmă că situația orașului meu nu e unică.

La a doua chestiune: anual, procentajul celor ce refuză să se prezinte la posturi, care se eschivează de la îndeplinirea îndatoririlor lor față de societate, scade, dar nu trebuie neglijat. Și e necesar ca și dramaturgia să abordeze mai direct, mai convingător, această situație — pentru unii — cu adevărat dramatică. Dar nici pentru cei ce se duc spre noile lor locuri de muncă nu e ușor. Așa că materialul faptic e suficient și important. Să vedem și piesele!

**Anchetă realizată de
Valeria Ducea și D. Negreanu**

